

□

Antnässkolan/Antnässkolans fritidshems plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Åk F-6 samt fritidshemmet

Läsår

2014/2015

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Åk F-6 samt fritidshemmet

Ansvariga för planen

Rektor Agneta Hedenström och samtliga pedagoger på skolan

Vår vision

"Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling." (Skollagen 2011, 1 kap 5 §) På Anträsskolan tolererar vi inte någon form av kränkande behandling. Det åligger alla som verkar i skolan att medverka i arbetet med att förebygga och förhindra mobbing och kränkningar. Vi strävar efter att alla barn ska bli bekräftade och sedda av flera vuxna under dagen. Trivsel, trygghet, inflytande och ansvar utmärker skolans demokratiska grund.

Planen gäller från

2014-08-21

Planen gäller till

2015-06-15

Läsår

2014/2015

Elevernas delaktighet

Eleverna är delaktiga i arbetet med likabehandlingsplanen genom klassråd och elevråd.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Information på föräldramöten och via hemsidan. Förslag tas i beaktande tex. på skolans samråd.

Personalens delaktighet

Genom samtal och diskussioner revideras planen under fortbildningsdagar och konferenser.

Förankring av planen

Vi förankrar likabehandlingsplanen hos föräldrama genom att presentera den vid höstens första föräldramöte. Hos eleverna förankras planen kontinuerligt genom värdegrundsarbete i form av bla. estetiska lärprocesser. Personalen tar del av den årliga revideringen. Planen ska finnas synlig i alla klassrum.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

I skolinspektionens granskning av skolan framkom att den likabehandlingsplan vi hade inte levde upp till förordningen. Vi har därför valt att börja om. Det vi behållit från fjolårets plan är rutiner för akuta situationer.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Årets plan ska utvärderas senast

2015-08-30

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Planen ska utvärderas tillsammans med eleverna under maj 2015, med föräldrarna genom skolrådet under VT 2015, och med pedagogerna i augusti 2015.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

rektor Agneta Hedenström

Främjande insatser

Namn

10-kamp

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Funktionsnedsättning och Ålder

Mål och uppföljning

Målet är att i F-6 främja samarbete och sammanhållning samt att motverka kränkande behandling oavsett ålder, kön, könsidentitet eller könsuttryck och funktionsnedsättning. Vi följer upp genom utvärdering efter genomförd aktivitet.

Insats**Ansvarig**

Veronica och år 6

Datum när det ska vara klart

Augusti och Juni

Namn

Rastverksamhet

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Målet är att i F-6 främja samarbete och sammanhållning samt att motverka kränkande behandling oavsett ålder, kön, könsidentitet eller könsuttryck och funktionsnedsättning. Vi främjar trygghet, delaktighet, psykiskt och fysiskt välbefinnande. Uppföljning sker genom trivselenkät, spontana samtal och konflikthantering.

Insats

Vuxna finns i barns närhet. Alla vuxna har gemensamt ansvar för att alla barn på skolan känner sig trygga. Genom våra dagliga samtal med barnen får vi kännedom om var vi behöver göra insatser.

Ansvarig

Alla vuxna på skolan.

Datum när det ska vara klart

Pågående arbete.

Namn

Läsning

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Via litteraturen beröra riktade områden. Vidga elevernas omvärldsbild. Samla och dokumentera högläsningböcker. Samtal och reflektioner med eleverna.

Insats

Tyst- eller högläsning i mindre och större grupper. Nyttja barn- och ungdomsbibliotekarierna.

Ansvarig

Alla pedagoger

Datum när det ska vara klart

Kontinuerligt arbete.

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Husmodellen, Trivselenkäter, Incidentrapporter, Samtal, Hälsosamtal och Kommunens trivselenkät

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Elevråd och klassråd, enskilda samtal och enkäter

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Diskussion på kompetensutvecklingsdagarna.

Resultat och analys

Rektor tillsammans med likabehandlingsteamet samlar in resultat och gör en analys. Resultat och analys presenteras sedan för hela personalgruppen.

Förebyggande åtgärder

Du har inte skapat någon förebyggande åtgärd

Rutiner för akuta situationer

Policy

På Antnässkolan tolererar vi inte någon form av kränkande behandling. Det åligger alla som verkar i skolan att medverka i arbetet med att förebygga och förhindra mobbing och kränkningar. Vi strävar efter att alla barn ska bli bekräftade och sedda av flera vuxna under dagen. Trivsel, trygghet, inflytande och ansvar utmärker skolans demokratiska grund.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Genom goda relationer och närhet mellan alla verksamma i skolan, de dagliga samtalen med eleverna, regelbundna klasskonferenser med elevhälsoteamet, utvecklingssamtal och elevenkäter, samt goda rutiner för dokumentation får vi kännedom om var vi behöver göra insatser.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Skolsköterskan Ulrika Vikström, Kurator Sabina Wikman, Rektor Agneta Hedenström, Fritidspedagog Marie Sundqvist, Lärare Per Lovén eller någon annan av skolans personal

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

1. Direkt tillsägelse
2. Samtal med inblandade elever individuellt. Närvarande pedagog ansvarar för att samtal genomförs och meddelar mentor.
3. Trepårtssamtal. Ansvarig pedagog tillsammans med berörda elever.
4. Vid behov kontaktas berörda föräldrar.
5. Om kränkningar pågår över tid se rubrik arbetsgång för mobbing.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

När en elev känner sig kränkt av någon vuxen vänder sig han/hon eller förälder till mentor, rektor, skolsköterska eller skolkurator.

Rektor och den som blivit anmäld/tilltalad informeras, om så önskas tillsammans med en facklig representant. Rektor anmäler till huvudmannen. En utredning görs.

Båda parter skall beredas möjlighet till samtal. Detta samtal kan ske enskilt, tillsammans med föräldrar, mentor, rektor eller annan vuxen utifrån parternas önskemål och ärendets art.

Beroende på kränkningens art kan polisanmälan bli aktuellt.

Rutiner för uppföljning

Uppföljning av ärendet görs inom tre veckor. Eventuella ytterligare åtgärder beslutas av rektor.

Rutiner för dokumentation

Dokumentation görs och förvaras hos rektor.

Ansvarsförhållande

Rektor bevakar att man möts som jämställda parter, att uppföljning sker och att konflikten får en varaktig lösning.

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder.

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "kvinnliga", "homosexuella" eller "bosniska" egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad "blatte", "mongo", "fjolla", "hora", eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev eller student känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier (till exempel Facebook).

Både skolpersonal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Exempel på händelser som kan vara det som i lagen benämns kränkande behandling

- Carl blir ofta kontaktad på nätet av elever på skolan. Där kallar de honom "pucko" och "tjockis". De har också lagt ut bilder av Carl på sociala medier. Bilderna har tagits i duschen efter gymnastiken.
- Lisa är stökig i klassrummet och vill inte lugna ner sig trots lärarens tillsägelse. Ett gräl som uppstår emellan dem slutar med att läraren ger Lisa en örfil.
- Oliver har slutat fråga om han får vara med och leka på rasterna. Han är hellre ensam än att behöva höra de andra säga att han inte får vara med. Skolans personal tror att Oliver är ensam för att han tycker om det. "Han är en ensamvarg", säger klassläraren. Oliver orkar inte förklara hur det egentligen ligger till.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunder

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier:

- Maria vill göra sin praktik på en målarfirma, men studie- och yrkesvägledaren avråder henne med argumentet "Det är för hårt arbete för en tjej". [diskriminering]
- Pedro blir retad av kompisarna på fritidshemmet för att han är den ende killen som valt att gå med i dansgruppen. [trakasserier på grund av kön]
- Några elever på skolan sprider ett rykte om Karin, att hon betar sig som en hora och hänglar med vem som helst. [sexuella trakasserier]

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från "det normala".

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Jorge blir förtöjligad och hånad av en grupp killar i skolan eftersom han sminkar sig med mascara och läppglans. [trakasserier]
- Kim, som identifierar sig som intergender, söker upp skolkurator på sitt gymnasium för att tala om problem i familjen. Skolkurator ifrågasätter Kims könsidentitet och istället för att få prata om sina problem hemma, måste Kim förklara och försvara vad intergender betyder och innebär. [diskriminering]
- Alex, som klär sig i kjol och klänning, blir utföstad av de andra tjejerna från skolans tjejtoalett eftersom de tycker att Alex är för mycket kille för att få gå in där. [trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- En skola med många elever med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn vid antagning av nya elever för att inte få en alltför segregerad elevgrupp. [diskriminering]
- Thomas, som är svart, får många kommentarer från de andra eleverna om sitt hår och sin hudfärg. Många vill ta och känna på honom. Klassföreståndaren avfärdar honom med att "Ja, men du vet ju att du är annorlunda. Det är klart att de andra är nyfikna på dig. De menar ju inget illa". [trakasserier]
- Maria är bäst i klassen på svenska. Hon är aktiv på lektionerna och har alla rätt på proven. Läraren vill inte ge Maria MVG, då svenska inte är hennes modersmål. [diskriminering]

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringsskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Vincent, vars familj är med i Pingstkyrkan, blir ofta retad för det av några klasskamrater. De säger det på skämt, men han tycker inte att det är roligt. [trakasserier]
- Läraren nekar Leila att bära huvudduk på SFI-undervisningen med motiveringen
- "Huvudduk är ett tecken på kvinnoförtryck". Det innebär att Leila utestängs från sin utbildning. [diskriminering]
- Rebecca är judinna. En dag har någon ristat ett hakkors på hennes skåp. [trakasserier]

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- På skolavslutningen ropade skolans rektor upp alla elever individuellt och tackade av var och en förutom särskoleklassen, som hon ropade upp som grupp. [diskriminering]
- Elenas pappa har en CP-skada. Hon blir arg och ledsen när andra elever i skolan ropar "Din pappa är jävla CP." [trakasserier]
- Patrik, som har ADHD, blir utkörd från klassrummet för att han inte kan sitta still. Han lämnar hela tiden sin plats. En dag klarar lärarvikarien inte av situationen utan skickar hem Patrik med orden "ADHD-barn borde inte få gå på högstadiet!" [diskriminering och trakasserier]

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning:

- Några elever i skolan brukar vara elaka mot Johanna på många olika sätt. Oftast kallar de henne "äckliga lebb". [trakasserier]
- Det har gått bra i skolan för James tills hans två pappor kom på besök. Efter det har han svårt att få vara med i grupparbeten och ibland får han jobba ensam.
- James vill inte vända sig till sin lärare eftersom läraren ser att de andra fryser ut honom, men inte gör något. [trakasserier]
- På skolan ordnas en avslutningsbal. Elin och Anna, som är ett par, får inte dansa den första uppvisningsdansen tillsammans. [diskriminering]

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd.

Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i skolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Exempel på händelser som kan vara trakasserier:

- Malte är ett år yngre än sina klasskamrater och blir ofta retad på grund av detta. [trakasserier]
- Agnes pappa är mycket äldre än de andra papporna i hennes klass. Hon blir sårad när de andra klasskamraterna skämtar om det. Hon har sagt ifrån att hon blir ledsen, men de fortsätter i alla fall. [trakasserier]